

DODELIJKE KUS

Van de kissing diseases is de ziekte van Pfeiffer ongetwijfeld de meest bekende. Deze vooral bij kussende jonge mensen tot ontwikkeling komende ziekte is meestal niet dodelijk, maar vertaalt zich in een soms maandenlange vermoeidheid. Er kunnen echter meerdere ziektes worden overgedragen met kussen. Bij een goede liefdeskus verwisselt al snel ongeveer 10 cc speeksel van eigenaar, dat ruim voldoende ziekteverwekkers kan bevatten voor het oplopen van de eerder genoemde klierkoorts of van hersenvliesontsteking. Toch pijnlijker als ziekelijke ellende afkomstig blijkt te zijn van je geliefde. Dan maar liever een frontale aanval door je vijand, daar ben je er in elk geval op bedacht en op toegerust. De kussende variant ligt dan minder voor de hand, maar een infectie door een dentaal offensief is geen uitzondering. Bij een beet van een medemens wordt al snel aanbevolen je te laten inenten tegen tetanus, bij beten van andere hogere diersoorten zijn soms krachtiger middelen aan te bevelen, zeker als ook giftanden in de ontmoeting een rol spelen.

De beet van een Komodovaraan blijkt volgens recent onderzoek niet dodelijk. Het fabeltje dat het speeksel van het dier zoveel dodelijke bacteriën bevat dat de prooi daar binnen korte tijd aan sterft klopt niet. Met een MRI-scan is aangetoond dat de Komodovaraan net als het Gilamonster wel degelijk zijn prooi doodt door middel van gif dat via de tanden wordt ingebracht. Opmerkelijk bij deze grootste hagedisoort is dat het dier vooral leeft van kadavers en het gif mogelijk nog een belangrijker taak heeft bij de vertering van het voedsel. Zelf heb ik het voorrecht gehad om me enkele malen met een Adder te meten. Maar hoewel ik deze slangen meer beschouw als vrienden dan als vijanden, resulteerde dat de laatste keer toch in een kort bezoek aan het ziekenhuis. Zo zie dat je soms ook je vrienden niet helemaal kan vertrouwen.

Het uiten van gevoelens tussen verschillende soorten is nog overzichtelijk en acceptabel als het openlijk gebeurt. In veel gevallen gebeurt dit echter redelijk verborgen, zoals de affectie van de Schapenteek, die binnen korte tijd de meest intieme menselijke plekjes opzoekt. Bij onachtzaamheid kan ze echter de Borreliabacterie en daarmee de ziekte van Lyme overbrengen. De meeste natuuronderzoekers hebben inmiddels met meer of minder genoeg kennis ge-

FOTO: A. LENDERS

maakt met het dier.

Een nieuwkomer is de Vossenlintworm. In Zuid-Limburg is naar het schijnt de eerste mens in Nederland door dit dier besmet. Onderzoek wijst uit dat de lintworm inmiddels tot boven Sittard is opgerukt. Normaal zijn muizen de tussengastheer die door het eten van zaden, vruchten en andere plantendelen de eieren binnen krijgen die met de ontlasting van Vossen worden verspreid. De wormenlarven veroorzaken gezwellen en maken de muizen dik en traag. Daarmee zijn ze een gemakkelijke prooi voor andere Vossen en is de cyclus rond. Bij mensen veroorzaken de uitgekomen larven gezwellen in hersenen en lever. Een geneesmiddel is er niet. De patiënt is gedwongen levenslang parasitostatische middelen te slikken, waarmee de ziekte hooguit kan worden gestabiliseerd. Vervelend is de lange incubatietijd (3-15 jaar), waardoor ook de diagnose moeilijk is te stellen. Zo'n bericht veroorzaakt natuurlijk paniek in mensenland,

maar het lijkt verstandig om zich maar neer te leggen bij de aanwezigheid van de allochtoon uit Beieren, temeer daar het niet waarschijnlijk is dat we de gastheer of de tussengastheer kunnen vernietigen. Zo zou de dodelijke kus ook wel eens van een vers geplukte bosbes kunnen komen.

Meer zorgen maak ik mij over de figuurlijke kus des doods; in maffialand een niet ongebruikelijk signaal. Een innige omarming kondigt de liquidatie aan. Een soortgelijk gevoel ontstaat bij mij als ik de discussie over de ecologische hoofdstructuur volg. Men knaagt op diverse fronten aan de uitgangspunten, zowel vanuit de landbouw, de recreatie en niet in de laatste plaats vanuit de politiek, die zich opnieuw door bepaalde minderheidstromingen laat lijmen. De gebruikelijke confrontatietactiek heeft daarbij plaats gemaakt voor een hoge mate van coöperatie die het beste geïllustreerd kan worden met de sterke roep naar agrarisch natuurbeheer.

Een echte natuurbeschermer houdt echter oog voor de gestelde doelen. Hoe triest is dan ook de Judaskus die door sommige natuurbeschermers wordt gegeven omdat ze meegaan in de voorgestelde ontwikkelingen zonder daarbij het natuurbelang voldoende veilig te stellen. Soms rukt een liefdeskus je hart uit.